

Monumentnummer*: 522845

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 december 2002
Kadaster deel/nr: 82847/136

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>			
Hilversum	Hilversum		Noord-Holland			
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
's-Gravelandseweg	46	A	1211 BT	Hilversum		Centrum
's-Gravelandseweg	46	B	1211 BT	Hilversum		Centrum
's-Gravelandseweg	46	C	1211 BT	Hilversum		Centrum
's-Gravelandseweg	46	D	1211 BT	Hilversum		Centrum
's-Gravelandseweg	46		1211 BT	Hilversum		Centrum
's-Gravelandseweg	46	E	1211 BT	Hilversum		Centrum
Minister Hartsenlaan	2		1217 LS	Hilversum		Centrum

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Hilversum	N	7455	A1	
Hilversum	N	7275	A2	
Hilversum	N	7455	A2	
Hilversum	N	7275	A1	
Hilversum	N			5659
Hilversum	N			5661

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Reeks van vijf WINKELWONINGEN gebouwd in de periode 1912-1914 naar het ontwerp van C. de Groot Jzn. in de stijl van de Neo-Barok en beeldbepalend gesitueerd aan een kruising op de hoek van de 's-Gravelandseweg en de Minister Hartsenlaan, waarbij twee winkelwoningen uit 1912-1913 aan de 's-Gravelandseweg (46 en 46a/b) een eenheid vormen, evenals de drie winkelwoningen uit 1913-1914 op de hoek (46c en 46d/e/Minister Hartsenlaan 2).

De reeks geeft een wat slingerend verloop van de gevel te zien.

Omschrijving

Reeks van vijf winkelwoningen, opgetrokken op rechthoekige plattegronden, en elk een kelder, begane grond, verdieping en een kapverdieping bevattend onder zadeldak waarvan het dakvlak langs de weg hoog opgaat. De noklijn loopt evenwijdig aan de weg en de dakschilden waren oorspronkelijk geheel bedekt met zwarte leipannen. De gevels van nummer 46 en 46 a/b zijn opgetrokken in donkerrode (46) en rode (46a/b) baksteen op een natuurstenen plint, met stucwerk speklagen en afgesloten door een fries met kroonlijst. De bovenlichten van de vensters hebben een roedenverdeling.

De voorgevel (ZW) van nummer 46 is twee traveeën breed en wordt geleed door bakstenen blokpilasters met hoofdgestel met voluten en een tandlijst. In de smallere linker travee bevinden zich op de begane grond twee toegangsdeuren in portiek, één naar het winkelgedeelte en één naar de bovengelegen woning. In de rechter travee bevindt zich een grote glazen winkelpui, aan de bovenzijde ingedeeld door middel van roeden. Op de verdieping is links een venster geplaatst en rechts een halfronde erker op bakstenen basement, met vijf schuifvensters met bovenlichten met roedenverdeling en gekleurde glas-in-loodramen en afgesloten door een brede overstekende daklijst. Boven de erker doorbreekt de topgevel, gedecoreerd met natuurstenen deklijst en blokken en bevattende drie gekoppelde vensters, de daklijst. Links is in het dakvlak een driehoekige dakkapel geplaatst.

De rechter zijgevel (ZO) bevat in het hoge volume, waarvan de gevel is opgetrokken tot vlak onder de noklijst, op de begane grond drie vensters, elk met drie glas-in-loodramen. Boven het middelste venster is op de verdieping en de kapverdieping een schuifvenster geplaatst. Het dak van het aansluitende volume doet gedeeltelijk dienst als balkon.

De voorgevel (ZW) van nummer 46 a/b is twee traveeën breed en wordt ter hoogte van de begane grond geleed door pilasters. In de smalle linker travee bevindt zich een deur onder bovenlicht met glas-in-loodramen. Rechts bevindt zich de glazen winkelpui met in het midden een teruggelaten toegangsdeur. De bovenzijde van de pui is ingedeeld door middel van roeden waarin glas-in-loodramen. Op de verdieping is boven de winkel deur een kleine trapeziumvormige erker onder brede daklijst geplaatst met rechts daarvan een venster. Links bevindt zich een loggia, bereikbaar via openslaande deuren. Twee zuilen op een natuurstenen basement ondersteunen de kroonlijst. Hierboven doorbreekt de topgevel de daklijst, terwijl rechts een brede dakkapel met vier vensters is geplaatst.

De gevels van de drie winkelwoningen rond de hoek zijn opgetrokken uit rode baksteen, worden geleed door bakstenen pilasters, in sierverband gemetseld met stucwerk speklagen en afgesloten door een fries met kroonlijst en tandlijst. De plint, de geprofileerde pilasters tussen de puien op de begane grond en de vensterbanken zijn van natuursteen. De puien aan de zijde van de 's-Gravelandseweg hebben bovenin een roedenverdeling en glas-in-loodramen. Op de verdieping worden de gevels geleed door pilasters. De verdiepingscheiding wordt geaccentueerd door een brede kroonlijst die ook het hoofdgestel vormt van de pilasters. Het merendeel van de bovenlichten van de vensters en deuren hebben glas-in-loodramen.

De voorgevel van nummer 46c bevat boven de pui op de verdieping een trapeziumvormige erker op bakstenen basement onder brede daklijst, aan weerszijden geflankeerd door een smal schuifvenster. De dakkapel met drie vensters wordt afgesloten door een boogvormig fronton.

De zuidoostgevel aan de 's-Gravelandseweg van nummer 46d/e/Minister Hartsenlaan 2 bevat in de eerste travee rechts een in portiek liggende ingangspartij met twee deuren. Op de verdieping is boven de ingangspartij een T-schuifvenster geplaatst, terwijl de halfronde dakkapel wordt afgesloten door een half rond dak met brede dakranden. Links bevindt zich op de verdieping een trapeziumvormige erker die wordt doorgetrokken tot de daklijst waar zij wordt bekroond door een driezijdige puntige steekkap met piron. In de tweede travee zijn op de verdieping twee schuifvensters geplaatst. In het dakvlak bevindt zich een halfronde dakkapel.

Op de westhoek is de gevel afgeschuind en loopt uit in een topgevel. Het balkon op de verdieping, omgeven door een smeedijzeren balustrade, is bereikbaar via openslaande deuren met zijlichten onder natuurstenen kroonlijst. De topgevel is gedecoreerd met een natuurstenen dekljst, blokken langs de dakrand en een omlijsting rond het ronde venster.

De noordwestgevel aan de Minister Hartsenlaan bevat ongeveer in het midden een grote ingangspartij met dubbele deuren met zijlichten onder bovenlichten en omlijst door dubbele pilasters. De risalerende topgevel is uitgevoerd als die op de westhoek. De twee traveeën tussen de topgevels hebben op de verdieping twee schuifvensters en in het dakvlak een halfronde dakkapel. Links van de topgevel is in de brede rechter travee op elke bouwlaag een venster geplaatst, de halfronde dakkapel in het dakvlak. In de linker travee bevindt zich op de begane grond een deur met links daarvan een venster, op de verdieping een trapeziumvormige erker onder steekkap met piron. In de noordwestgevel van de aanbouw bevindt zich een dubbele deur.

De achtergevel (NO) bevat rechts in het dakvlak drie dakkapellen. Alleen op de verdieping zijn de speklagen doorgetrokken. Vijf ijzeren vensters zijn geplaatst in de noordoostgevel van de aanbouw, waarboven een balkon is aangebracht, waarachter nog twee paar openslaande deuren.

Waardering

De reeks van vijf winkelwoningen is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde, alsmede typologische waarde als zeldzaam en gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een reeks winkelwoningen in de stijl van de Neo-Barok uit het eerste kwart van de twintigste eeuw naar het ontwerp van C. de Groot Jzn., beeldbepalend gesitueerd aan een kruising op de hoek van de 's-Gravelandseweg en de Minister Hartsenlaan.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Werk-woonhuis

Functie

Winkelwoning